

A TARTALOMBÓL

- **Nagycsalád - kis lányom program hírei**
- *Letölthető a verseny 2. feladata!*
- **Klímabarát tippek**
- *Karácsonyfa – favágás és áram nélkül*
- **Klíma hírek itthon**
- *Egy megépíthetetlen ház sikere Brüsszelben*
- **Kapcsolódó rendezvények itthon**
- *ENSZ klímátárgyalás szimuláció*
- *Szókés a közmű-rabszolgaságból*
- **Klíma hírek külföldről**
- *Ételt ne dobj szemébe, alkoss vele!*
- **Hasznos, érdekes honlapok**
- *Túl sok cucc*
- *Szövetség az Élő Tiszáért*
- **Klímabarát termékek, szolgáltatások**
- *Játszma*
- **Felhívások gyerekeknek**
- *Zöld reklám pályázat*

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Kedves Olvasóink!

Hírlevelünk legfrissebb számában tovább gondolkozunk arról, hogy

a ZÖLD viszonylag ritkán egyértelműen „fehér vagy fekete”,

azaz nem mindig könnyű eldöntenünk, hogy egy bizonyos helyzetben mi jelenti a leginkább környezettudatos választást.

Ebben a számban a húsevés kérdését járjuk kicsit körbe, kapcsolódva ezzel az Energiatakarékossági vetélkedő 2. feladatához, amelynek részeként karácsonyi klímabarát menüt kell tervezni. Tehát:

Együnk (kevesebb) húst?

A kérdés fehérebb oldala:

- Húst enni kevésbé „hatékony”, mint zöldségeket, mert a hús előállítása sokkal magasabb kalória-igényű, mint a zöldségeké;
- Az iparosodott mezőgazdasági körülmények között, vagy „gyárban” előállított hús rengeteg üvegházhatású gáz kibocsátással (elsősorban metán) jár;
- A gyári tartási körülmények miatt több a fertőzés, nagyobb az ételmérgezés esélye, elsősorban a baromfi és a szarvasmarha esetében;
- A gyári körülmények között való tartás az állatok jól-léte szempontjából is igen problémás.

A feketébb oldala pedig:

- A húsevés káros hatása nagyrészt az előállítás körülményeinek tulajdoníthatóak, nem pedig magának a húsnak;
- Az állatok az ökoszisztémák fontos részei, tagjai, valamint biogazdálkodásban, a talaj minőségének javításában is nélkülözhetetlen szerepük; továbbá
- Az állatok, például a sertések és a kecskék, sokszor az élelmiszer „hulladékok” feldolgozásában is segítenek, vagy hatékonyak lehetnek a különböző gyomok visszaszorításában amellet, hogy közben jó minőségű húsforrást is jelentenek

Mi vajon mit javasunk a gyakorlatias, egy fenntarthatóbb életmód megvalósítására törekvő háztartás tagjainak?

- ☞ Tekintsük a húst „ízestőnek”, és ne főételnek, mint pl. a csirke-csík salátában vagy a pirított szalonna a túrós tésztán;
 - ☞ Ha nem is vagyunk vegetáriánusok, kísérletezzünk hús-mentes napokkal, fedezzük fel a zöldséges, sajtos ételek ízvilágát;
- (recept ötletek: <http://www.biochef.hu/> és http://www.tutireceptek.hu/vegetarianus_etelek)

- ☞ Olyan húst válasszunk, amely helyi gazdaságból, és azon belül is lehetőleg biogazdaságból származik. Így amellet, hogy jóval kevesebb káros környezeti hatás kapcsolódik hozzá, egészségesebb és a helyi ökoszisztémák fenntartásához hozzájárul, a helyi gazdaságot is erősítjük vásárlásával!

Jó kísérletezést kívánunk, és örömmel fogadjuk, ha tapasztalataikat, receptjeiket megosztják velünk!

A szerkesztők, Antal Orsolya és Vadovics Edina

A kép és a cikk ötletének forrása:

Muren, D. (2009) Green's not Black & White. The Balanced Guide to Making Eco Decisions. Ivy Press

„Nagycsalád - kis lányom” program hírek

LETÖLTHETŐ A CSALÁDI ENERGIATAKARÉKOSSÁGI VERSENY 2. FELADATA!

A második feladat letölthető a www.karbonkalkulator.hu oldalról!

A feladat beküldési határideje: **2010. december 10.**

A megoldásokat a **„Versenyfeladat beküldése”** menüpontban lehet feltölteni. Annak nincs jelentősége, hogy az első vagy a második feladatot küldik be előbb a versenyzők.

2. FELADAT: KLÍMABARÁT TÉLI SZÜNET

November van, mindenki kezd készülni a Karácsonyra, Szilveszterre, sok iskolás már most várja a téli szünetet. Mivel tél van, a klímabarát életmód eleve kihívásokkal teli, hisz az évszak adottságai miatt sokat fűtünk, világítunk.

De hogy tudnánk mégis az ünnepeket, a pihenést és szórakozást klímabaráttá, energiatakarékos tenni? A feladattal erre szeretnénk irányítani a figyelmet...

A feladat 3 részből áll:

1. Klímabarát karácsonyi menü összeállítása a család (és esetleges vendégei) számára december 25-re!

- A menü tartalmazzon minimum reggelit, ebédet és vacsorát. Ezen kívül az ételek, fogások száma szabadon választható.

2. Klímabarát karácsonyi ajándékok a család tagjai számára

- Kinek és mit ajándékoznának, hogyan csomagolnák?
- Mindenképpen gondoljanak minimum a testvérekre/gyerekekre és szülőkre.

3. Klímabarát szilveszteri és újévi program a család tagjai számára

- Hogyan búcsúztatnák az óévet és köszöntenék az újévet? Tervezzenek klímabarát programot a gyerekeknek és felnőtteknek is!

Kérjük, röviden (feladat-részenként 1-2 bekezdés) indokolják, hogy miért a megadott menüt, ajándékot és programot választották, miért gondolják, hogy ezek jelentik a leginkább környezet- és klímabarát, energiatakarékos megoldást!

A feladat értékelésének szempontjai:

1. **szakmai megfelelés** – mennyire felel meg a klímabarát életmód szempontjainak az összeállított menü, ajándékok és program? Ezt az indoklás mennyire jól fejt ki, támasztja alá?
2. **kreativitás** – mennyire ötletes, élvezhető és változatos az összeállított menü, ajándékok és program?

Külön jutalmazzuk, ha a beadványokat képekkel, rajzokkal illusztrálják a család tagjai ☺

A feladat beküldése:

www.karbonkalkulator.hu honlapon keresztül
Formátum: Word, Excel, PDF (*doc docx xls xlsx pdf*)
Max. fájl nagyság: 32 MB

A legjobb megoldásokat a www.kislabnyom.hu honlapon és a Kislányom hírlevélben bemutatjuk, valamint bekerülhetnek a projekt záró, nyomtatott kiadványába is!

Inspiráció és háttérolalom a feladat elkészítéséhez a következő helyeken található:

1. A Kislányom hírlevél különböző számai:
<http://www.kislabnyom.hu/letolthet-anyagok/43-hirlevel.html>
Illetve: 10. Kislányom hírlevél Olvasnivaló és Érdekes honlapok rovat ☺
2. Projekt kiadványok:
Klímabarát háztartások – Útmutató családoknak:
<http://www.kislabnyom.hu/klimabarát-otthonok.html>
Klíma-naptár
<http://www.kislabnyom.hu/letolthet-anyagok/44-projektkiadvanyok/69-klima-naptar.html>
3. Klímatudatos irodalom a projekt honlapon (folyamatosan bővítjük!):
<http://www.kislabnyom.hu/klimatudatos-irodalom.html>

Egyéb hasznos honlapok

4. Egy-kör – Egyetemisták és főiskolások környezettudatossági vetélkedője;
Feladatok és Legjobb megoldások menüpont
<http://gyeregykorre.hu>
5. Ételek karbon-lábnyomát számolhatjuk itt:
<http://www.foodcarbon.co.uk>
6. Interaktív étel-lábnyom számláló
<http://www.eatlowcarbon.org>

Karácsonyfa - favágás és áram nélkül

Tippek a zöld karácsonyhoz

Vajon az alábbi két kép közül melyik ünnepi hangulatra szavazna a Föld? Gyanítom, ha rajta múlna, a jobb oldalt választaná. És mi??

Évek óta ábrándozom róla, hogy Szenteste az egész család, három generáció, jó melegen felöltözünk, termoszba meleg itókákat töltünk, zsebünkben forró krumpli, vállon a gitár és irány az erdő! Valamelyik kedvenc kirándulóhelyünkön egy előre kiszemelt fenyőt meglátogatunk, szalmaidiszkekkel átvarázsoljuk, dalok, koccintás, ha véletlen hó is van, szeretetteljes egymásdobálás ☺

?

Hazatérve felmelegszünk, végigkóstoljuk a bonyolultabb fogásokat is (a krumplihoz képest), és vééégre beszélgetünk egy jót, máskor úgylis hónapokig kergetjük egymást, mire mindenki összejön. Ajándékokat nem keresgélünk, mert fel se merül, hogy az az ünnep célja... Nem hal bele a fenyő, nincs hulladék, nincs szájhúzás az el nem talált ajándékok miatt, amiket így szerencsére le sem kellett gyártani.

Ehhez képest a „szokásos” magyar karácsony = rengeteg energiát fogyasztva, hatalmas adag ételek árnyékában évről évre egyre nagyobb mennyiségű ajándék- és csomagolóanyagkupacokkal árasztjuk el egymást és a szeretet ünnepének tiszteletére kivágatunk másfélmillió fenyőfát.

Ha nem is tudjuk kicsábítani a családot az erdőbe, fontoljuk meg az alábbi klímabarát, fára és dekorációra vonatkozó ötleteket az idén!

A fa:

- Ne vegyünk vágott fenyőt! Ha van a kertünkben, díszítsük fel azt, ha nincs, díszítsük fel a Nagyiék kertjében lévő ☺
- Visszaváltható gyökeres fenyőt akkor vegyünk, ha lesz hova kiültetni! Fontos, hogy fokozatosan szoktassuk hozzá a szobai hőmérséklethez (nekünk eddig kettőből csak az egyik élte túl ☺).
- A mű fák sajnos valamilyen PVC alapanyagból készülnek, sok energia kell az előállításukhoz, és nagyon nehezen bomlanak le. Átlagos élettartamuk 6 év (elég kevés), és nagy részük Kínában készül, azaz a szállításuk is környezetszennyező.
- Talán a legjobb (és legkreatívabb), ha fenyőt ALKOTUNK magunknak – ld. lenti képek. Ha valakinek hiányzik a fa illata, párologtasson 100%-os tisztaságú, természetes (!) erdei fenyő illóolajat.
- Az 50-es években Magyarországon is elterjedt volt a „barkács-fenyő”, egy lukakkal telefűrt farúd, amelybe fenyőágakat tűzködvé karácsonyfát lehetett „építeni”, ld. Érdekes honlapok rovat!
- Fa nélkül is lehet szép, boldog és meghitt a karácsony! A hangulat fokozásához elég lehet egy fenyő alakú asztaldísz, díszeket tartó faágak egy vázában, koszorú az ajtón – természetesen mind házi készítés, egyenesen a családi műhelyből!

Dekoráció:

- Használjunk természetes anyagú (fa, üveg, szalma, csuhé, agyag, toboz stb.) és tartós díszeket, lakásdekorációt.
- Ne égessük feleslegesen a fenyő világítását, egyéb hangulatlámpákat, akármilyen szépek.
- Az ajándékokat többször használható csomagolóanyagba (vászonzsák, erős papírtáska, kartondoboz) csomagoljuk.

VARIÁCIÓK KARÁCSONYFÁRA

Egy megépíthetetlen ház sikere Brüsszelben

„Az Európai Építésszakmai Szövetség 20 éves jubileumának megünneplésére konferenciát és a fenntartható építés témájában kiállítást szervez. A kiállítás a 26 tagállamból 33 projektet ismertet 2010. november 29-től december 3-ig az Európai Parlament, majd december 23-ig a Palais des Beaux-Arts épületében.

A szervezőbizottság a Magyar Építész Kamara által felterjesztett magyar projektek közül egy Magyarkútra tervezett családi házat választott ki. Az épület egyik alapvető érdekessége, hogy jellemzően természetes építőanyagokat használ, amelyek közül soknak nincs ÉME minősítése, így az **érvényes jogszabályok szerint nem lehet beépíteni**. Ha néhai Nemeskéri Zsuzsa, műszaki előadó nem hitt volna a terv életképességében, ezen cikk olvasása helyett most Ön is valami mászt csinálna...”

Forrás és izgalmas részletek a ház vezető tervezője, Medgyasszay Péter írásában:
<http://www.epiteszforum.hu/node/17347>

Klíma- és energiaügyi államtitkárság az NFM-ben

Megalakult a klíma- és energiaügyi államtitkárság a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban. Az államtitkárság vezetője Bencsik János államtitkár, munkáját Kovács Pál energiaügyekért felelős helyettes államtitkár és Olajos Péter zöldgazdaság-fejlesztésért és klímaügyekért felelős helyettes államtitkár segíti.

Forrás és további információ: http://greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=26021

Hová, mivel, mennyiért és mennyivel megy a magyar?

A lakossági közlekedésnek óriási a súlya a nemzetgazdaságban és a társadalmi életben, amit a 10 milliós lakosság évi 3,6 milliárd napi utazása, az erre fordított évi 1,2 milliárd óra, a megtett 41 milliárd kilométer és az elköltött 624 milliárd forint jól jelez. A KSH frissen publikált tanulmánya részletesen bemutatja közlekedési szokásainkat.

A tanulmány legfontosabb megállapítása, hogy a közösségi közlekedés szerepe valószínűleg lényegesen kisebb annál, mint ami egy társadalomban egészséges lehet. A napi utazások 40 százaléka, az utazásra fordított idő 41 százaléka, a ráfordítások 32 százaléka olyan arányok, amelyek akár arra is utalhatnak, hogy pazarlóan bánunk erőforrásainkkal. A motorizáció jelenlegi fejlettsége, a több mint 3 milliós személygépkocsi-állomány már-már telítettségre utal, az idézett adatok pedig arra, hogy kényes okokból, kényelmi megfontolásokból, vagy éppen a közösségi közlekedési szolgáltatások színvonala következtében szívesebben ülünk a személykocsiba, s ezen a szokásunkon nehezen változtatunk.

Forrás és további információ: http://hvg.hu/gazdasag/20101115_kozlekedes_utazas_ksh_tanulmany

Ne vásárolj semmit! nap

2010. november 26.

A Ne Vásárolj Semmit! Napnak Magyarországon már tíz éves hagyománya van.

A Ne Vásárolj Semmit! Nap a fogyasztói böjt ünnepe, összefogás és kiállítás a krónikus túlfogyasztás ellen, amely számos környezeti és társadalmi probléma forrása.

Ezen a napon a különböző események, akciók szervezői arra kérnek mindenkit, legalább egy nap erejéig tagadjuk meg a részvételt a fogyasztói mókuserőkben, dobjuk magunk mögé szokásainkat, fedezzünk fel új szemléletmódot, keressünk pénztől független örömeket: vásárlás helyett menjünk focizni a haverokkal, gyurmázni a gyerekekkel vagy szervezzünk ruhacsere partit a barátnőikkel.

Budapesten a **Tudatos Vásárlók Egyesülete** ezen a napon mindenkit vár a Vörösmarty térre, ahol a csatlakozók a vásárlási dömping elleni tiltakozásul leragasztathatják pénztárcájukat.

Kecskeméten a **Zöld Ernyő** szervezet spontán utcai színdarabokkal hívja fel a figyelmet többek között arra a szomorú tényre, hogy „a „cucc-ipar” nyersanyag- és energiaigénye, a csomagolt termékek fogyasztásával keletkező szemét mennyisége és a szállításukkal kibocsátott különböző szennyezések mára az ökológiai katasztrófa súlyosbodásának első számú okaivá nőttek ki magukat.”

Forrás és további információ: <http://www.nevasaroljsemmitnap.hu/>

<http://tudatosvasarlo.hu/cikk/p-nzt-rca-akci-tiltakozunk-egy-tt-sszer-tlen-fogyaszt-s-ellen>

<http://zoldernyo.hu>

**DOLGOZZ, VÁSÁROLJ,
FOGYASSZ...
...MIG MEG NEM HALSZ**

Jövőre talán el kellene gondolkodjunk egy
Ne vásárolj semmit! karácsonyon is!!

Rovatunkat kivételesen egy nagyon fontos külföldi rendezvénnyel indítjuk:

ENSZ klímátárgyalás (COP16): Cancún, Mexikó

Idén **november 29. és december 10. között** Mexikóban ismét megrendezik a részes felek konferenciáját, azaz a COP16-ot. A koppenhágai klímacsúcs (COP15) óta most először gyűlnek ismét össze a tárgyalópartnerek az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményének (UNFCCC vagy Kiotói Jegyzőkönyv) égíse alatt, hogy megvitassák a klímaváltozással kapcsolatos globális kérdéseket

A tárgyalásokat, kapcsolódó rendezvényeket többek közt a következő oldalakon lehet követni:

A konferencia hivatalos angol nyelvű honlapja:

<http://www.cc2010.mx/en/>

Információk magyarul:

<http://www.alternativenergia.hu/a-mexikoi-klimacsucs-%e2%80%93-merfoldko/26280>

<http://www.vahavahalozat.hu/node/463>

ENSZ klímátárgyalás szimuláció

Szeretnél ott lenni Cancúnban legalább lélekben és hozzátenni valamit a klímátárgyalásokhoz? Tárgyalnál az EU, Brazília, egy csendes-óceáni szigetország vagy az OPEC országok egyikének nevében?

Vegyél részt az ENSZ-klímátárgyalás szimulációjában **december 3-án** 10.00-19.00 között Budapesten, a Gödör Klubban és tegyél valamit te is a klímaváltozás ellen!

Bővebb információ a rendezvényről a következő honlapokon található:

<http://www.enszmodell.hu>

<http://www.vedegylet.hu>

<http://www.godorhttp://www.szegenysegarcai.docuart.hu/klub.hu>

Zöld kalandozások – Szökés a közműrabszolgaságból

A gyakorlatban is kipróbált ötletek egy vidéki ház felújításának tíz éves, befejezetlen története kapcsán. Az utóbbi években ez a máriahalmi ház lassan alakul, miközben a történet egyfajta szökési kísérletté kezd válni: szökéssé a közműrabszolgaságból.

A beszélgetés során szó lesz egy fal- és padlófűtési ötletéről, ami újrahasznosított lemezzel készült, egy egyszerű talajhőcserélős hűtő-szellőztetőről, a tűzkorsóról, vizes fal házilag szigeteléséről, egy külső hőszigetelésről "olajlufi" azaz polisztirol lapok nélkül, "thermo" üvegről, mely újrahasznosított ablaküvegből készült, tömegkályháról, tömegkazánról és a fafűtésről általában.

Meghívott előadónk Szalai Péter, aki a Környezeti Nevelési Hálózattal együttműködve egy modellértékű kezdeményezést indított el, a fenntartható, autonóm vidéki lét lehetőségeit keresve. Ezt a kezdeményezést a <http://www.autonomenergia.hu/> és a <http://www.kne.hu/> honlapokon lehet majd nyomon követni.

Időpont: 2010. december 8.

Helyszín: HuMuSz Ház, 1111 Budapest, Saru u. 11.

Forrás és további információk: <http://www.humusz.hu/esemenyek/z-ld-kalandoz-sok-sz-k-s-k-zm-rabszolgas-gb-l/7339>

Szegénység és természeti problémák - közös okok, közös megoldások?

A konferencia célja a környezeti és társadalmi problémák mögötti közös gazdasági-, társadalmi hajtóerők, illetve a különböző szektorok és tárcák együttműködési lehetőségeinek feltárása - többek közt az EU elnökség fényében -, valamint a már sikeres öko-szociális kezdeményezések bemutatása.

Időpont: 2010. december. 9.

Helyszín: Aranytíz Kultúrház 1051, Arany János utca 10

Forrás és további információk: <http://www.ceeweb.org/hun/Osszefogas/>

A tétlenség növeli a klímaköltségeket

Az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete (IPCC) már a 2007-es jelentésben bemutatott egyik forgatókönyvében is úgy érvelt, hogy a **kibocsátásoknak legkésőbb 2015-ben tetőznie kell ahhoz, hogy a felmelegedés 2 °C fokon belül maradjon** az ipari forradalom előtti szinthez képest. A tavaly decemberi koppenhágai klímacsúcson mintegy 140 ország szintén a széles körben a veszélyes mértékű felmelegedés határának tartott 2 fokos cél tartásában állapodott meg.

Pacsauri szerint ha az emberiség elszalasztja a 2015-ös határidőt, még akkor sem feltétlenül veszt el a lehetőség a 2 fokos cél tartására, ennek **költségei azonban jóval magasabbak lesznek**. Az IPCC vezetője a Zero Emissions (Zéró Kibocsátás) című konferencián ugyanakkor azt is elmondta, hogy a technológiai haladás csökkentheti a klímavédelem költségeit.

Forrás és a cikk folytatása: http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=26054

További információk (és a kép forrása): <http://www.guardian.co.uk/environment/2010/nov/24/un-greenhouse-gases>

Ételt ne dobj szemétkébe, alkoss vele!

Ínyenc fogások készülhetnek a maradék ételből - hirdetik az élelmiszer szemétkébe dobása ellen kampányt indított olasz sztárszakácsok. Az Olaszországban vásárolt élelmiszer 30 %-a a kukában végzi!

Száraz kenyérből nem csak bundás kenyeret süthetünk. A maradék ötletes felhasználásban mutatkozik meg az igazi szakáccstehetség - állította a torinói Salone del Gusto élelmiszerkiállításon és vásáron maradékból főző Davide Scabin, a világ ötven legjobb szakácsa között számon tartott olasz chef. Elsők között csatlakozott az "ételt ne dobj szemétkébe, alkoss vele" címmel összefoglalható mozgalomhoz. Olaszország legnevesebb szakácsai alkotják, akik receptjeikkel most az egyszerű nem csak főznek, nevelnek is.

"A konyhában az esztétika után elérkezett az etika korszaka" - hangsúlyozta Massimo Buttura, az Olaszország legjobbjának tartott, két Michelin-csillagos szakács. Az olasz gasztronómia sztárjai a Coldiretti termelői szövetség veszkiállítására léptek. A termelői szövetség adatai ugyanis azt mutatják, hogy **Olaszországban naponta 4 millió tonna még fogyasztható élelmiszer kerül a szemétkébe**. Minden olasz évente 27 kg ételt dob a kukába, fejenként több mint 500 euró értékben. Kihajítják a kenyér és tészta 15 százalékát, a hús 18 és a zöldség-gyümölcs 12 százalékát. A hűtőszekrény egyre gyakrabban csak közbenső állomásnak számít az élelmiszerület és a hulladéktároló között.

Forrás és a cikk további részei: http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=25919

Ötletek élelmiszer-maradék felhasználásra (egy példát ld. képünkön):

<http://www.lovefoodhatewaste.com/recipes>

Velence: palackozott helyett csapvizet!

Leszoktatná lakosait Velence a palackozott ásványvízről. A szemétkébe dobás mellett a műanyag palackok másik hátránya, hogy előállításuk CO₂ kibocsátással jár: 25 PET-palack legyártása több mint 2 kg szén-dioxiddal terheli a légkört, hozzájárulva a klímaváltozáshoz.

Velence történelmi városközpontjában az utcaseprők reggel 6 és 8 óra között takarítják az utcákat, majd kézikocsikra pakolják a hulladékot, ami fejenként és naponta 2,4 kg-nak felel meg átlagban. Ez több mint kétszerese a régiós átlagnak, ami elsősorban a turisták nagy számával magyarázható. Az utcaseprők hetente kétszer külön "fordulóban" csak műanyag hulladékot gyűjtenek, annyira sok van belőle. A program hatására némi javulás mutatkozik az eldobott műanyag hulladék mennyiségében: 2008 második felében, a program indulásakor még 260 tonnát gyűjtöttek, 2009 második felében viszont már csak 237-et, ez 12 százalékos javulást jelent. Nőtt a rendszeresen csapvizet fogyasztók aránya is: 2007 és 2009 között 13 százalékponttal.

A műanyag hulladék mennyisége nem csak Velencében sok, Los Angeles is küzd ellene. A megye bizonyos területein teljesen betiltották a műanyag szatyrok használatát, sőt, a papír szatyrokért is fizetni kell.

A velencei cikk forrása és további információk: http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=25978/

A Los Angeles-i hír forrása: http://www.treehugger.com/files/2010/11/la-county-biggest-plastic-bag-ban-us.php?campaign=weekly_nl

Leszel amit eszel - útmutató

A GreenDependent Egyesület és a Nyitott Kert Alapítvány közreműködésében készült elektronikus kiadványban olvashatunk a helyi és bioélelmiszer fogyasztásának előnyeiről, az otthoni biokertészkedésről, az élelmiszerek adalékanyagairól, élelmiszerfogyasztásunk környezeti, gazdasági, társadalmi hatásairól, illetve a kiadvány végén beszerzési helyeket is találunk.

A kiadvány letölthető innen: <http://nyitottkert.hu/?q=lae-kiadvany>

Helyi élelmiszerekről általában - cikk

A cikk itt olvasható: http://nyitottkert.hu/?q=helyi_elelmiszerekrol_altalaban

Helyben és idejében – Szezonális étkezés helyben termő javakból

A cikk itt olvasható: http://nyitottkert.hu/?q=sajtoanyagok_ujsagcikkek

Helyi termelés, helyi fogyasztás, helyi termékek egészségesen!

Természetkímélő gazdálkodás – jobb megélhetés – biztonság

A nagykerüli Szövetség az Élő Tiszáért szervezet kiadványa röviden igyekszik áttekinteni, hogy milyen változások fenyegetik környezetünket, megélhetésünket, egészségünket. Egyúttal olyan gazdálkodási, feldolgozási, értékesítési, szervezési módszereket is bemutat, mellyel kiszolgáltatottságunkat enyhíthetjük, felkészülhetünk a bizonytalan jövőre.

Letölthető innen: <http://www.savanyusag.hu/elotizza.php?id=6>

Idénynövények

A Tudatos Vásárlók Egyesületének oldala, ahol egy táblázatban kikereshetjük, melyik hazai gyümölcsnek és zöldségnek mikor van az idejnye, azaz mikor ésszerű és klímabarát a fogyasztása.

A táblázat megtekinthető és letölthető itt: <http://tudatosvasarlo.hu/oldal/idenynovenyek>

Az emberi erővel működtetett otthon

Izommal áram helyett

Akár (energia)politikai állásfoglalásnak is tekinthető, ha valaki a motormeghajtású gépeit izommunkára cseréli – de talán fontosabb, hogy függetlenséget nyer az, aki a saját muszkljai segítségével búcsút mond az áramhálózatnak és önellátóvá válik!

Az Interneten bukkantunk a „The Human-Powered Home” című könyvre, amely egyedülálló gyűjteménye az emberi erővel működtethető szerkezeteknek.

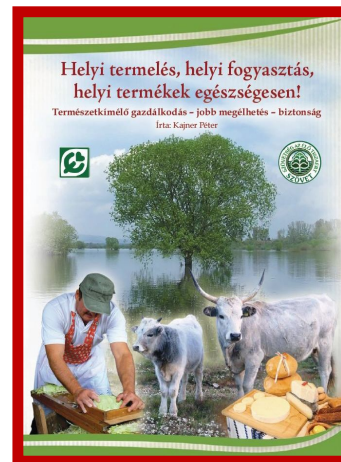
A téma rajongói szerint számtalan előnnyel bír, ha a saját erőnkre támaszkodunk:

- Az erő mindig velünk van ☺ Hordozható és bármikor bevethető. (Kivéve betegség idején, de akkor ott a család ☺ a Szerk.)
- Minél több közünk van egy gép működéséhez, annál inkább tudjuk kontrollálni.
- A gépek működtetése javul egészségét és erőnlétet eredményez.
- Elégedettség, hogy mindent meg tudunk oldani a rendelkezésre álló erőforrásainkból.

A könyvben olvashatunk az emberi erő alkalmazásának tudományos és történelmi háttéréről és megtudhatjuk, mi a közös az emberi erővel működtetett készülékekben. A kiadvány tervrajzokat is tartalmaz, amelyek alkalmazási területenként ismertetik a berendezéseket és segítséget nyújtanak azok sajátkezü elkészítéséhez. Többet találmányt is találunk a könyvben, képekkel és technikai adatokkal.

Ára: 18 \$ (azaz kb. 3600,- Ft)

Beszerezhető pl. itt: http://www.amazon.com/Human-Powered-Home-Choosing-Muscles-Motors/dp/0865716013/ref=sr_1_1?ie=UTF8&s=books&qid=1290559899&sr=1-1

Öko karácsonyfa

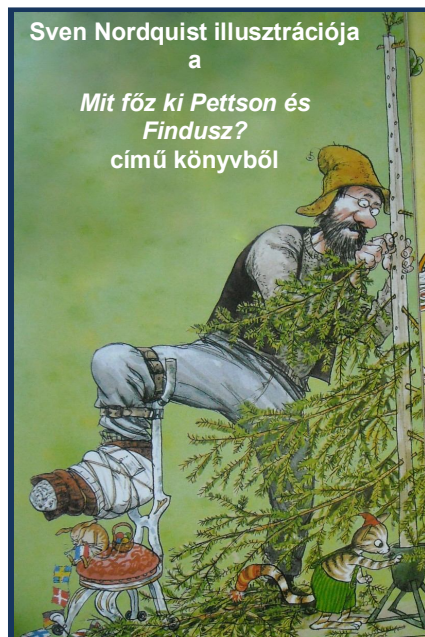
<http://www.ecoxmastree.com>

A nem túl elegáns *The Eco Xmas Tree* oldalon a „feltaláló” hölgy arról mesél, hogyan elégelte meg az egyre emelkedő karácsonyfa-árakat és az évente az Államokban kivágott 35.000.000 (!!) fenyő gondolatát, mígnem egy szeptemberi hajnalon arra ébredt, hogy megvan a megoldás!

Igazi fenyő és fenyőillatot eregetni képtelen műanyag fenyő helyett állítsunk egy lukkakkal telefűrt farudat a szobába és dugdossuk tele fenyőgallyal! Fát kivágni csak egyszer kell hozzá (a rúdhoz), illatozó fenyőgallyakat meg szinte ingyen kapunk, legalábbis a hagyományos karácsonyfa árához képest. Ritkíthatjuk e célból a saját fenyőinket, ha vannak, és ennek a fa is örül ☺ vagy pl. a kertészetekben juthatunk gallyakhoz. Az ünnepek végén a fenyőágak komposztálhatók.

Abban nem vagyok biztos, hogy mások máshol jóval régebben már nem gondoltak erre a megoldásra, ld. Svédországban Pettson és macskája Findusz is eképp építgeti a saját fáját.

Ha valaki magától nem tudná kivitelezni az ötletet, az megrendelheti a könyvet nyomtatva 11 \$-ért (2200,- Ft), vagy letöltheti elektronikusan 7\$-ért (1400,- Ft). ☺

Túl sok cucc

Gondolkodj többet, vásárolj kevesebbet!

<http://humusz.hu/tulsokcucc>

A Humusz Szövetség az Európai Hulladékmegelőzési Hét alkalmából itthon is megrendezi a Nulla Hulladék Hét nevű programsorozatot. November végén számos civil szervezettel karöltve hívja fel a figyelmet arra, hogy csökkentenünk kell a termelő hulladékunk mennyiségét, amit elsősorban a környezettudatos fogyasztással érhetünk el.

A cím és az alcím önmagáért beszél: túl sokat dolgozunk, túl sokat vásárolunk

Tudatformáló dokumentumok, videók, jó kezdeményezések között böngészhetünk.

Szövetség az Élő Tiszáért (SZÖVET)

<http://www.elotiszaert.hu/>

A Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület (SZÖVET) célja a Tisza folyó vízgyűjtőjén élők megélhetési lehetőségeinek javítása, árvízi és környezeti biztonságának növelése, a Tisza ökológiai értékeinek megőrzése és gyarapítása, hogy e táj lakói jó életminőségben és biztonságban élhessenek.

A SZÖVET karácsonyi ajándékkatalógusai:

<http://www.veddamagyart.info/egyeb/209-a-szoevetseg-az-el-tiszaert-karacsonyi>

Magyar, helyi termékek és szolgáltatások oldalai: <http://www.elotiszaert.hu/partnerek.php>

Egy-kör – Egyetemisták és főiskolások környezettudatossági vetélkedője

<http://gyereegykorre.hu>

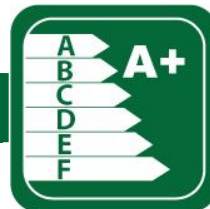
A 2010 nyarán televíziós vetélkedővel zárult Egy-Kör projekt keretében az egyetemek/főiskolák, illetve az egyetemeken/főiskolákon belüli egyes csapatok versengtek egymással a fenntarthatóság, illetve a környezettudatosság témakörében.

A vetélkedő során a környezettudatosság öt témakörét járták körbe: lakhatás, étel-ital, munkahely, mobilitás, szórakozás.

A feladatok elkészítéséhez sok segítséget kaptak a versenyzők az oldal *Olvasmányok* menüpontjában.

A Duna Televízió által közvetített elődöntők és a döntő visszanezethető itt: <http://www.dunatv.hu/musor/vidéotar> (adásnapra vagy műsorcímre kell keresni)

Klímaparát termékek, szolgáltatások

Karácsonyfa

100%-ban újrahasznosított kartonból készült karácsonyfa irodákba, munkahelyekre, gyermekszobákba, a lakásba bárhová kiegészítő dekorációként, vagy akár a megszokott fa helyett is..

Felállítása és feldíszítése meghiúsított, közös családi foglalatosság lehet, maradandó élményt nyújtva a család minden tagjának.

A fa 150 különböző építőelemből áll, a doboz tartalmaz összeszerelési útmutatót is, de anélkül is egyszerűen megoldható az összeállítása.

A fa magassága 76, szélessége 50 cm.

Ára: 7500.- Ft

Forrás és beszerzési hely: <http://www.enesabarataim.hu>

Öko reklámajándékokkal a zéró hulladék felé

Akinek cégvezetőként, esetleg közönségkapcsolati munkatársként szívügye környezetünk megóvása, és szeretné vállalkozását a céges ajándékok terén is környezetbarátabbá tenni, annak érdemes ellátogatni az alábbi oldalra!

Csupa öko reklámajándék között válogathatunk itt: a termékek környezetkímélőek, praktikusak, emblémázhatók, és nem kerülnek többbe, mint hagyományos társaik.

Találunk organikus textilből, fair-trade pamutból, organikus gyapotból, természetes alapanyagokból (fém, fa, üveg, fém), PVC-mentes műanyagból és újrahasznosított PET-palackból készült termékeket.

Termékkategóriák: írószerek, elektronikai eszközök, ruházat, táskák, konyhai eszközök, szabadidős termékek.

Forrás és további információ: <http://greenpromo.hu>

A jövő céges ajándéka:

A biológiailag lebomló bambuszszárból készült edény mellé metélőhagymát, fodros levelű petrezselymet, bazsalikom magokat valamint használati utasítást (angol) mellékelnek. A terméket virágföld nélkül szállítják.

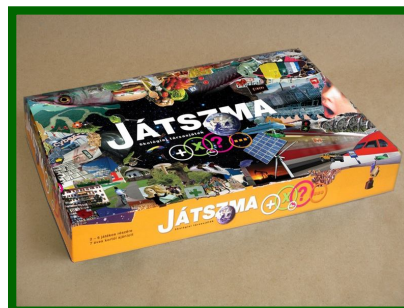
Játszma

Ökológiai ismeretterjesztő játék, amelyből felmérhetjük tájékozottságunkat és viszonyunkat környezetünkhöz.

Kiadja: Föld Napja Alapítvány

Ára: 6000.- Ft

Forrás és beszerzési hely: <http://www.zolbolt.hu>

AA USB-ről tölthető elem

USBCELL, vagyis az USB csatlakozóból feltölthető AA elem. A számtalan díjat besöpítő termék tetejét le kell venni és bármelyik USB csatlakozóból feltöltheted. (Nézd csak meg hány is van azon a számítógépen ami előtt most ülsz?) Bármilyen készülékben használható amelyhez AA elem kell.

Mivel így egyszerűbb újratölteni a elemeket, ezért kevesebb elemet dobunk ki és ezért kevesebb elemet gyártunk. Minden USBCELL elem 7 kg CO₂-t és 3 kg toxikus használt elemet spórol meg nekünk.

Ára: 4600.- Ft

Forrás és beszerzési hely: <http://www.enesabarataim.hu>

Felhívás gyerekeknek

„Levelek az erdőkért!” - a Magyar Posta levélíró pályázata

2010. okt. 20. - 2011. jan. 30.

Levélíró pályázatot hirdetett a Magyar Posta általános iskolás korú gyermekek számára. A felhívás témája az erdők védelme. A legjobb gyermeklevél képviseli majd Magyarországot 2011-ben a 40. alkalommal meghirdetett világversenyen. A világ postáit tömörítő Egyetemes Postaegyesület (UPU) 40. alkalommal hirdette meg nemzetközi gyermek és ifjúsági levélíró pályázatát. A téma ebben az évben: „**Képzeld el, hogy fa vagy egy erdőben. Írj egy levelet valakinek és ebben magyarázd el, miért fontos az erdők védelme.**”

A témaválasztás aktualitását az adta, hogy 2011-ben ünnepli a világ a Fák Nemzetközi Évét. Ebből az alkalomból az ENSZ felhívást intéz a kormányokhoz, az ENSZ szervezeteihez, valamint más nem kormányzati, privát és egyéb szervezetekhez, hogy tegyenek erőfeszítéseket az erdővédelem tudatosítására a fenntartható fejlődés érdekében.

A pályázatokat kézzel – lehetőleg tollal – kell megírni. A pályamű a klasszikus levél tartalmi és formai szabályainak meg kell feleljen, azaz tartalmaznia kell a feladó és a címzett adatait, megszólítást és elköszönést, valamint a levélírójának aláírását. A levél terjedelmét tekintve korcsoportonként változó: az 1-2-3. osztályosoknál minimum 100 szó, a 4-5-6. osztályosoknál minimum 150 szó, a 7-8. osztályosoknál minimum 200 szó. A nemzetközi pályázati feltételek szerint a terjedelemnek 500 és 1000 szó között kell lennie. Részvételi feltétel továbbá a pályázati adatlap csatolása – mely letölthető [itt](#).

A pályázatokat **2011. január 30-ig** kell megküldeni a Magyar Posta Kommunikációs osztály Budapest 1972 címre.

Ebben az évben nem csak a levelek tartalmát, hanem az illusztrációját is értékeli „levélzsépségsverseny” keretében a – Csukás István meseíró által vezetett – zsűri.

Forrás: <http://greenfo.hu>

Nagy Terv Környezetvédelmi Program Meseíró pályázat

2009. máj. 1. - 2012. dec. 31.

Folytasd Te is Tódor és Lackó történetét!

Olvasd el a bevezető mesét Tódor, a környezettudatos, vidám manó és Lackó találkozásáról és folytasd bátran a képzeleted elengedve történetüket, kalandjaikat, csíntevéseiket.

Mesédet elektronikusan küldd be a barana.judit@ntkreativ.hu címre. Az e-mail tárgyába írd „Tódor mese”. A mesét csatolva küldd, és a végén tüntesd fel neved, címed, telefonszámod és életkorod.

Beadási határidő: A meséket folyamatosan várják a szervezők.

Bevezető mesét itt találd: <http://www.nagyterv.hu/> **Kérdéseiteket Barna Judit várja:** 06-20-232-5746, barana.judit@ntkreativ.hu

Zöld reklám pályázat: Öko-e vagy?

2010. okt. 22. - 2011. jan. 7.

Egy hazai médiaügynökség, a reklámszövetség és egy civil szervezet által kiírt pályázat arra ösztönzi a fiatalokat, merjenek foglalkozni a környezetvédelem témájával. A fő kérdés: „Öko-e vagy?”

A 2010-es Zöld Ifjú Penge verseny központi témája: az „Öko-e vagy?” kérdésre adandó válasz, azaz a környezettudatosság eszméjének és a fenntartható fejlődés fontosságának népszerűsítése. Az Adeaters Média Kft., a Magyarországi Kommunikációs Ügynökségek Szövetsége (MAKSZ), valamint a WWF Magyarország által szervezett pályázaton 16 és 30 év közötti fiatalok pályamunkáit várják három kategóriában: plakátokat, reklám- és rövidfilmeket díjaznak.

A pályamunkák tetszőleges termék vagy szervezet népszerűsítését kell szolgálják. A művek tematikája és hangulata a zöldtudatosság, a fenntarthatóság és a környezet- és természetvédelem szellemiségét, vonzerejét valamint annak egyediségét kell tükrözze. A szervezők ezen kívül olyan munkákat is várnak, amelyek a környezettudatosság fontosságát emelik ki, népszerűsítik és alkalmasak mások inspirálására, mozgósítására.

A pályázattal kapcsolatban további információk a Reklámzabálók éjszakája weboldalán (www.reklamzabalok.hu) találhatóak.

Nevezési határidő: 2011. január 7.

Forrás: <http://greenfo.hu>

A NOE Régióközpontjai, a régiós titkárok elérhetőségei

Régió	Régiós titkár	E-mail
Felső-Duna (Győr)	Horváth Hajnalka Tel.: 70/776-0011	horhajni@gmail.com
Balaton (Nagykanizsa)	Molnárné Budai Angelika Tel.: 70/614-4978 Horváth Tamás Tel.: 70/414-4660	angelika.budai@gmail.com zhorvath.tamas@nane8800.hu
AI-Duna (Pécs)	Várdainé Kiss Krisztina NOE flotta: 70/332-3514	vardaikr@t-online.hu
Észak-Magyarország (Fót, Eger)	Bertalan Zoltánné, Angéla Tel.: 70/339-2955	bertalan.z@fibermail.hu
Közép-Magyarország (Monor)	Szőnyiné Gábor Mária Tel.: 70/934-3339 Vitálsiné Malik Judit Tel.: 70/934-3340	szonyis@monornet.hu juveno@citromail.hu
Felső-Tisza (Püspökladány)	Szilágyiné Kerekes Margit Tel.: 70/776-0877	sznkmmar@gmail.com
Dél-Alföld (Orosháza)	Benedek Szilvia Tel.: 70/332-3509	bszilvi0502@freemail.hu

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina

Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.

Az első két havi szám kivételével megjelenik minden második héten.

Tel.: 00-28-415-691

E-mail: info@greendependent.org

Honlap: www.greendependent.org

Nagycsalád – kis lányom program: www.kislabyom.hu